

DUGSIGA MADAXBANAAN EE DISTRICT 196
Rosemount-Apple Valley-Eagan ee dugsiyada dadweynaha
Waxbarida, horumarinta, iyo dhiirigelinta ardaydeena guusha nolosha oo dhan
Somali

Nambarka taxanaha **503.3.2P** la ansixiyey **Ogosto 1984** dib loo cosbooneysiiyey **Septembar 2023**

Cinwaanka **Ogeysiiska ka hakinta dugsiga**

Foomkan waxa uu ku ogaysiinayaa in _____, _____
Magaca ardayga fasalka

dugsiga laga hakiyey. Fadlan dib u eeg foomkan macluumaadka muhiimka ah ee ku saabsan ka hakinta.

Muddada laga hakiyey:

Hakinta waxay bilaaban doontaa taariikhda soo socota: _____ waqtiga soo socda: ____
_____.

Hakinta waa intaa _____ maalmood. Inta lagu jiro muddada hakinta, ardayga looma ogolaan doono hantida degmada dugsiga ama munaasabadaha dugsiga. Ardayga laga hakiyey dugsiga waa in uu ku soo noqdaa dugsiga kulanka dib u noqoshada taariikhda soo socota: ____ waqtiga soo socda: _____.

Waalid ama masuul ayaaa loo baahan yahay looma baahna in uu shirka ka qayb galo.

Shirka maamulka (mid hubi):

Shir maamul aan rasmi ahayn oo lala yeeshay ardayga ayaa la qabtay taariikhda soo socota: _____. Ardayga ayaa lagu wargeliyay sababaha hakinta, iyadoo la siiyay sharraxaad caddaynta, waxaana la siiyay fursad uu ku soo bandhigo xaqiiqada ardayda.

Shir maamul oo aan rasmi ahayn ma dhicin sababtoo ah ardaygu wuxuu ahaa khatar degdeg ah oo khatar ku ah naftiisa ama dadka ku xeeran ama hantida. Shirku wuxuu dhici doonaa sida ugu dhakhsaha badan ee suurto galka ah.

Sababaha hakinta ee Xeerka Maamulka

503.3AR, Filashooyinka Dhaqanka ee Ardayga iyo Jawaabaha Dhaqanka:

Administrative Regulation 503.3AR

Sharaxaad kooban oo ku saabsan xaqiiqada, caddaynta, iyo marqaatiga:

Jawaabta ardayga laga hakameyey iskuulka (mid hubi):

- Ardaygu wuu ku raacsan yahay sharraxaadda sare.
- Ardaygu kuma raacsana sharraxaadda sare ee ardaygu xaqiiqadiise dhabta ah waa sida soo socota: _____
- Ardaygu wuu diiday inuu sheego xaqiiqda dhabta ah ee ardayga.
- Ardayga guriga ayaa loo diray shir la'aan sababtoo ah khatar degdeg ah oo la taaban karo (shirka ayaa dhici doona sida ugu dhakhsaha badan ee suurto galka ah iyo ogeysiiska ka hakinta ayaa loo diri doonaa ardayga iyo sidoo kale waalidka)

Qorshaha dib u celinta (hubi dhammaan kuwa khuseeya):

- Kulanka dib-u-soo-celinta ardayga waxa ku jiri doona dib-u-eegis lagu sameeyey siyaasadda hab-dhaqanka iyo dood ku saabsan ka-qaybgalka dugsiga ardayga. Waalidka/masuulka ayaa laga yaabaa in laga filayaa inay imaadaan.
- Ardaygu waxa uu ka qayb qaadan doonaa habka soo celinta marka uu dugsiga ku soo laabto.
- Ardayga waxa laga filayaa in uu bixiyo lacag celin.
- Ardaygu wuxuu heli doonaa adeegyo waxbarasho oo kale marka dib loo soo celiyo foomkan: _____
- Ardayga waxaa loo gudbin doonaa adeegyada soo socda: _____
- Kale: _____

Adeegyada waxbarashada:

Ardayga dugsiga laga hakiyey waxa laga yaabaa in uu dhammeeyo dhammaan shaqadii dugsiga ee loo qoondeeyey muddada ardayga laga hakiyey oo uu fursad u yeesho in uu helo buundooyin dhammaystiran si uu u dhammaystiro hawlihii loo diray. Ardaygu wuxuu xaq u leeyahay inuu helo agabka koorsada ee wakhtiga ku haboon iyo macluumaadka kale, dhammaystiran shaqada maalinlaha ah iyo todobaadlaha ah iyo inuu helo jawaab celinta macalinka. Adeegyada waxbarashada beddelka ah ayaa la siin doonaa ardayga dugsiga laga hakiyey in ka badan shan maalin dugsiyeed oo isku xigta. Adeegyada waxbarashada kale looma isticmaali doono in lagu kordhiyo hakinta. Maamulaha dugsiga ama shaqaale kale oo loo xilsaaray ayaa la xidhiidhi doona ardayga ama waalidka/masuulka (sida ku habboon) ku dhawaad laba toddobaad ka dib marka ardaygu dib ugu soo noqdo dugsiga si loogala hadlo dib ugu noqoshada ardayga.

Ogeysiisyada loo baahan yahay:

- Ogaysiiska hakinta waa in la siiyaa ardayga wakhtiga hakinta ama ka hor AMA loo soo diraa ardayga 48 saacadood gudahood haddii aan shir maamuleed la qaban ka hor hakinta.
- Ogeysiiska hakinta waa in lagu soo diraa waalidka/masuulka 48 saacadood gudahood.
- Dadaal macquul ah waa in lagu sameeyaa in waalidka ama mas'uulka lagu ogeysiyo hakinta telefoonka sida ugu dhakhsaha badan.

Magaca maamulaha _____

Taariikhda _____

teleefonka _____

Qaybinta: _____ ardayga _____ waalidka ama masuulka _____ xafiiska xaadirinta _____ gal waareed

Habraaca/503.3.2P/9/25/23

Sharciga Eryidda Ardayga

Ardaydu waxay xaq u leeyihiin inay helaan waxbarashada dadweynaha. Marka dugsiga dadwaynuhu ardayga ka cayriyo dugsiga, dugsigu waa inuu ardayga siiyaa ilaalinta nidaamka cadaaladeed. Ilaalinta nidaamka xuquuq dhowrka leh waxaa lagu sifeeyay sharciga Minnesota ee loo yaqaan sharciga ka saarida ardayda, kaas oo hoos lagu daabacay. Dugsiyadu waa inay siiyaan nuqulka sharciga ka joojinta ardayga iyo waalidka/masuulka marka ardayga laga saaro dugsiga.

121A.40 XIGASHADA.

Qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56 waxa laga yaabaa in lagu tilmaamo inay yihiin "Xeerka Diidmada Ardayga."

121A.41 Qeexitaanno.

Qayb hoosaadka 1. **Ku dabaqida.** Sida lagu isticmaalay qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56, ereyada lagu qeexay qaybtan waa inay lahaadaan macnayaasha loo qoondeeyay.

Qayb hoosaadka 2. **Cayrinta.** "Cayrinta" macneheedu waa diidmada barnaamijka waxbarashada hadda ee arday kasta, oo ay ku jiraan ka saarida, cayrinta, iyo ka joojinta. Kuma jirto ka saarida fasalka.

Qayb hoosaadka 3. **Degmo.** "Degmo" macneheedu waa dugsi kasta ee degmada

Qayb hoosaadka 4. **Ka saarida.** "Ka Reebitaan" macneheedu waa tallaabo ay qaadeen guddiga dugsiga si ay uga hortagaan diiwaan gelinta ama dib u diwaangelinta ardayga muddo aan dhaafsiisnayn sannad dugsiyeedka.

Qayb hoosaadka 5. Eryidda. "Eryidda" macneheedu waa tallaabo guddiga dugsiga ka mamnuucaya ardayda diiwaangashan inuu sii xaadiro ilaa 12 bilood laga bilaabo taariikhda ardayga la eryay.

Qayb hoosaadka 6. Waalidka. "Waalid" waxaa loola jeedaa (a) mid ka mid ah waalidka ardayga, (b) xaaladda furriinka ama kala-tagga sharciga ah, waalidka ama waalidka leh jir ahaan haynta ilmaha, oo ay ku jiraan waalidka aan ilmaha haynin oo si sharci ah loo hayo kaasoo degmada siiyey ciwaan hadda iyo nambarka telefonka, ama (c) masuul si sharci ah loo magacaabay. Xaaladda ardayda naafada ah oo da'diisu ka yar tahay 18 jir, waalidku waxa uu ku dari karaa waalid ku meel gaadh ah oo degmadu u magacawday.

Qayb hoosaadka 7. Arday. (a) "Arday" waxaa loola jeedaa arday kasta:

- (1) naafo la'aan ka yar 21 sano; ama
- (2) naafo ah oo ka yar 22 sano oo aan helin shahaadada dugsiga sare ee caadiga ah; iyo
- (3) yaa weli u qalma inuu dhigto dugsiga hoose ama sare ee dadweynaha.

(b) "Ardayga naafada ah" ama "Ardayga naafada ah" waxay la macno yihiin "Ardayga naafada ah" sida ku cad qodobka 125A.02.

Qayb hoosaadka 8. Dugsiga. "Dugsiga" macneheedu waa dugsi kasta oo lagu qeexay qaybta 120A.05, qayb hoosaadka 9, 11, 13, iyo 17.

Qayb hoosaadka 9. Gudiga Dugsiga. "Gudiga Dugsiga" macneheedu waa guddiga maamulka ee degmo dugsiyeed kasta.

Qayb hoosaadka 10. Ka xakinta. "Ka-xakinta" macneheedu waa fal maamulka dugsiga sameeyo, sida uu dhigayo xeerarka ay soo saareen guddiga dugsiga, oo ka mamnuucaya ardayga inuu aado dugsiga muddo aan ka badnayn toban maalmood oo dugsiyeed. Haddii xakinta ay ka badan tahay shan maalmood, maamulaha xakinta waa in uu siiyaa kormeeraha sababta xakinta dheer. Qeexitaanku ma khusayso ka xakinta dugsiga hal maalin dugsiyeed ama ka yar, marka laga reebo sida uu dhigayo sharciga dawlada dhexe ee ardayga naafada ah. Tallaabo kasta oo ka-hakin ah waxa ku jiri kara qorshe dib-u-dhigis. Qorshaha dib-u-celinta waa in lagu daraa, halka ay ku habboon tahay, bixinta hirgelinta adeegyada waxbarasho ee beddelka ah marka dib loo dhigo oo aan loo isticmaali karin in lagu kordhiyo hakinta hadda. Si waafaqsan qodobka 125A.091, qodob hoosaadka 5, qorshaha dib u celinta waa in aanu ku qasbin waalidka in uu siiyo daawada naxariista leh ee ubadka waalidka shuruuda dib u dhigista. Maamulka dugsigu ma ku soo rogi karo cayrin xidhiidh ah isla arday isku mid ah dartiis, ama dhacdo anshax-xumo ah, marka laga reebo marka ardaygu uu ku abuurto khatar degdeg ah oo la taaban karo naftiisa ama dadka ku xeeran ama hantida, ama halka ay degmadu ku jirto Habka bilaabista cayrinta, markaas oo maamulka dugsigu uu kordhin karo ka joojinta ilaa 15 maalmood oo dugsiyeed.

Qayb hoosaadka 11. **Adeegyada waxbarashada beddelka ah.** "Adeegyada waxbarasho ee kale" waxa ku jiri kara, laakiin aan ku xaddidnayn, umeerin gaar ah, manhajka wax laga beddelay, waxbarida la beddelay, wax ka beddelo kale ama wax-ka-beddelid, wax-barida iyada oo loo marayo warbaahinta elektaroonigga ah, adeegyada waxbarashada gaarka ah sida lagu muujiyey qiimeynta habboon, waxbaridda guriga, shaqada guriga ee la kormeero, ama is-diiwaangelinta Degmo kale ama xarun kale oo waxbarasho sida hoos timaada qaybta 123A.05 ee la doortay si loogu ogolaado ardaygu inuu horumar ka gaadho heerka qalin-jabinta ee hoos timaada qaybta 120B.02, in kasta oo goob ka duwan.

Qayb hoosaadka 12. Siyaasadaha iyo dhaqamada anshax-marinta ee aan ka-saarnayn; beddelka arday ka saarista iyo cayrinta. "Siyaasadaha iyo dhaqamada anshax-marinta ee aan ka-reebitaanka ahayn" macneheedu waa siyaasado iyo dhaqamo beddelka u ah ardayga dugsiga laga eryo, oo ay ku jiraan laakiin aan ku xaddidnayn caddaynta ku salaysan faragelinta dhaqanka wanaagsan iyo taageerada, adeegyada bulshada iyo dareenka, adeegyada caafimaadka dhimirka ee xidhiidhka la leh dugsiga, la-talin adeegyada, adeegyada shaqada bulshada, baadhista akadeemiyadeed ee adeegyada Ciwaanka 1 ama faragelinta akhriska, iyo

adeegyada waxbarashada kale. Siyaasadaha iyo dhaqamada anshax-marinta ee aan ka-reebitaanka ahayn waxaa ka mid ah laakiin aan ku xaddidnayn siyaasadaha iyo dhaqamada hoos yimaada qaybaha 120B.12; 121A.575, faqradda (1) iyo (2); 121A.031, qodob hoosaadka 4, cutubka (a), faqradda (1); 121A.61, qodob hoosaadka 3, cutubka (r); iyo 122A.627, farqada (3).

Qayb hoosaadka. 13. **Heshiiska ka noqoshada ardayga.** "Heshiiska Ka-noqoshada Ardayga" waxaa loola jeedaa heshiis af ama qoraal ah oo u dhexeeya maamulaha dugsiga ama maamulka degmada iyo waalidka ardayga si looga saaro ardayga dugsiga degmada si looga fogaado cayrinta ama dacwadda ka saarida. Muddada heshiiska ka noqoshada ma noqon karto wax ka badan 12 bilood.

121A.42 SIYAASADDA.

Ma jiro dugsiga dawladeed u diidaya nidaamka cadaaladeed ama ilaalinta siman ee sharciga arday kasta oo dugsiga dadweyne oo ku lug leh dacwad eryid taasoo keeni karta cayrin, ka saarid, ama cayrin..

121A.425 KA QAYB GELINK BUUXO OO LOO SAMEYN YAHAY BARASHADA HORE.

Qayb hoosaadka 1. Waxaa reebban cayrinta anshax-marinta. (a) Ardayga ku jira kuwan soo socda kuma xidhna cayrinta sida hoos timaada cutubkan:

- (1) dugsiga ka hor ama barnaamijka xannaanada, oo ay ku jiraan waxbarashada qoyska ee carruurnimada hore, u diyaarsanaanta dugsiga, u diyaarsanaanta dugsiga iyo, barnaamijka xannaanada iskaa wax u qabso ah, Bilawga hore, ama barnaamij kale oo dugsiga ku salaysan dugsiga ka hor ama barnaamijka xannaanada; ama
- (2) Barnaamijka xannaanada ilaa fasalka 3.

(b) Qodobkani ma khuseeyo ka cayrinta dugsiga in ka yar hal maalin dugsiiyeed, marka laga reebo sida lagu sheegay cutubka 125A iyo sharciga federaalka ee ardayda helaya adeegyada waxbarashada gaarka ah.

(c) Si kasta oo ay tahay qayb-hoosaadkan, cayrinta iyo ka-reebista waxa la isticmaali karaa oo keliya ka dib marka agabka lagu sheegay qodob-hoosaadka 2 la dhammeeyo, iyo keliya xaaladaha ay jirto khatar ammaan oo khatar socoto ku ah ubadka ama kuwa kale.

Qayb hoosaadka. 2. anshax-marinta la'aanta. Ujeedooyinka qaybtan, anshax-marinta la'aanta waa in ay ku jirtaa ugu yaraan mid ka mid ah kuwan soo socda:

(1) la shaqaynta qoyska ama masuulka ardayga, lataliyaha caafimaadka maskaxda ama bixiyaha, takhasuska waxbarashada, ama taageerada kale ee bulshada ku salaysan;

(1) Qorshe samaynta, oo lala qoray waalidka ama masuulka, kaas oo faahfaahinaya tallaabada iyo taageerada looga baahan yahay ardayga si uu si buuxda uga qaybqaato barnaamijka waxbarashada hadda, oo ay ku jiraan dugsiga barbaarinta ama barnaamijka xannaanada; ama

(1) Gudbinta adeegyada taageerada loo baahan yahay oo la bixiyo, oo ay ku jiraan waxbarashada waalidnimada, booqashooyinka guriga, waxqabadyada kale ee waxbarashada taageerada ah, ama, haddii ay habboon tahay, qiimayn lagu go'aaminayo haddii ardaygu u qalmo adeegyada waxbarashada gaarka ah ama adeegyada qaybta 504.

121A.43 Ka saarida iyo ka cayrinta ardada naafada ah..

(a) Waafaqsan sharciga federaalka ee xukuma maalmaha ka saarida iyo qaybta 121A.46, shaqaalaha dugsiga waxay ka joojin karaan ilmaha naafada ah. Marka ilmaha naafada ah laga joojiyo dugsiga in ka badan shan maalmood oo isku xigta ama toban maalmood oo dugsiiyeed isku mid ah isla sannad dugsiiyeedka, iyo ka joojintaas aanay ku lug lahayn talo bixinta cayrinta ama ka saarida ama beddelka meelaynta kale ee hoos timaada sharciga federaalka, xubnaha ay khusayso kooxda barnaamijka waxbarashada gaarka ah ee ilmaha, oo uu ku jiro ugu yaraan mid ka mid ah macalimiinta ilmaha, waa in ay la kulmaan oo ay go'aamiyaan ilaa xadka uu ilmuhu u baahan yahay adeegyada si uu u sii wado ka qaybgalka manhajka waxbarashada guud, inkasta oo meel kale, iyo si uu u horumariyo dhinaca buuxinta yoolalka barnaamijka waxbarashada gaarka ah ee ubadka. Shirkaas waa inuu dhacaa sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoogalka ah, laakiin wax aan ka badnayn toban maalmood ka dib maalinta lixaad ee isku xigta ee hakinta ama maalinta tobaad ee isku darka joojinta ayaa dhaaftay.

(b) Eryidda hal maalin dugsiiyeed ama ka yar waa maalin ama maalin qayb ka mid ah joojinta haddii ubadka naafada ah aanu helin waxbarashada caadiga ah ama waxbarashada gaarka ah inta lagu jiro muddada cayrinta. Shuruudaha ogeysiiska ee ku xusan qodobka 121A.46 ma khuseeyaan cayrinta hal maalin ama ka yar.

(c) Ilmaha naafada ah waa in la siiyaa adeegyo kale oo waxbarasho ilaa xadka ka joojinta ka badan tahay shan maalmood oo dugsiga oo isku xigta.

(d) Ka hor inta aan la bilaabin cayrinta ama ka saarida sida waafaqsan qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56, degmada, xubnaha ay khusayso ee kooxda barnaamijka waxbarashada gaarka ah ee ubadka, iyo waalidka ilmaha waa inay waafaqsanaadaan sharciga dawlada dhexe, go'aamiyaan in dhaqanka ilmaha la sababay. ama xariir toos ah oo la taaban karo la lahaa curyaannimada ubadka iyo in dhaqanka ubadku uu ahaa mid si toos ah u keenay guuldarada fulinta barnaamijka waxbarashada gaarka ah ee ubadka. Marka ilmaha naafada ah ee leh barnaamijka waxbarashada gaarka ah laga saaro ama laga saaro qodobbada 121A.40 ilaa 121A.56 dhaqan-xumo aan muujinayn naafonimada ubadka, degmadu waa inay sii waddaa bixinta waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xidhiidha inta lagu jiro wakhtiga ka saarid ama cayrin.

121A.44 KA CAYRINTA HAY SASHADA HUBKA.

(a) Iyadoo aan loo dulqaadan karin wakhtiga xaddidan ee qaybta 121A.41, qodob hoosaadka 5, guddiga dugsiga waa inuu eryaa ugu yaraan hal sano ardayga la go'aamiyay inuu hub keeno dugsiga marka laga reebo guddiga wax ka bedeli karaan shuruudaha cayrinta. ardayga kiis-kiis. Ujeedooyinka qaybtan, hubku waa sida lagu qeexay Xeerka Maraykanka, cinwaanka 18, qaybta 921.

(b) Aan u adkaysan karin cutubka 13, cayrinta ama ka noqoshada ama ka bedelka ardayga ka dib markii tallaabo cayrin ah lagu bilaabay ardayga xadgudubka hubka ee cutubka (a) waxa laga yaabaa in ay shaaciso degmada oo bilaabaya dacwada eryida. Haddii aan xogta si kale ahayn mid guud, siidaynta waxa laga yaabaa in loo sameeyo degmo dugsiiyeed kale oo la xidhiidha gelitaanka suurtoogalka ah ee ardayga degmada kale.

121A.45 SABABAHA LOO CAYRINAYO.

Qayb hoosaadka 1. Bixinta barnaamijyo kale. Dugsina ma eryin karo arday kasta isaga oo aan isku dayin in uu isticmaalo siyaasado iyo dhaqamo aan ka reebin ka hor inta aan la qaadin dacwadda ama heshiisyada ka bixitaanka ardayga, marka laga reebo marka ay u muuqato in ardaygu u abuuri doono khatar degdeg ah oo la taaban karo naftiisa ama dadka ku xeeran ama hantida.

Qayb hoosaadka. 2. Sababaha ka saarida. Ardayga waxaa lagu eryin karaa mid ka mid ah sababaha soo socda:

- (a) si bariir ah ugu xad-gudbida xeer kasta oo macquul ah ee guddiga dugsiga. Xeerkani waa inuu noqdaa mid cad oo qeexan si loo siiyo ogaysiis ardayda inay u hoggaansamaan hab-dhaqankooda shuruudaha;
- (b) dhaqan ula kac ah oo si weyn u carqaladeeya xuquuqda dadka kale u leeyihiin waxbarashada, ama kartida shaqaalaha dugsiga si ay u gutaan waajibaadkooda, ama dugsigu kafaalo qaado hawlaha manhajka ka baxsan; ama
- (c) Dhaqan bariir ah oo khatar gelinaya ardayga ama ardayda kale, ama dadka ku xeeran, oo ay ku jiraan shaqaalaha degmada, ama hantida dugsiga.

Qayb hoosaadka. 3. **Ogeysiinta iyo kulanka waalidka.** Haddii wadarta maalmaha ardaygu dugsiga ka saarayo ay ka badan yihiin toban maalmood oo isugeyn sannad dugsiiyeedka, degmada dugsigu waa in ay sameeyaan isku dayo macquul ah oo ay ku shiraan ardayga iyo waalidka ama masuulka ka hor inta aan ardayga laga saarin dugsiga iyo, ogolaanshaha. waalidka ama qofka ilmaha masuulka ka ah, u diyaari baadhis caafimaadka dhimirka ee ardayga. Degmadu loogama baahna inay bixiso kharashka baadhista caafimaadka dhimirka. Ujeedada kulankaan waa in la isku dayo in la go'aamiyo baahida ardayga ee qiimeynta ama adeegyada kale ama haddii waalidka ama mas'uulka ay tahay in la qiimeeyo ama la baaro ardayga si loo go'aamiyo in ardaygu u baahan yahay daaweynta xanuunka dhimirka.

121A.46 HABKA CAYINTA.

Qayb hoosaadka 1. **Shirka maamul ee aan rasmiga ahayn ka hor inta aan la joojin.** Maamulka dugsigu waa in aanu ka joojinayn ardayga dugsiga iyada oo aan shir maamul oo aan rasmi ahayn lala yeelan ardayga. Shirka maamulka ee aan rasmiga ahayn waa inuu dhacaa ka hor hakinta, marka laga reebo marka ay u muuqato in ardaygu uu abuurayo khatar degdeg ah oo la taaban karo naftiisa ama dadka ku xeeran ama hantida, haddii ay dhacdo shirku waa inuu qabsoomaa sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoalka ah ka dib joojinta.

Qayb hoosaadka. 2. **Maamuluhu waxa uu ogaysiinayaa ardayga sababaha ka joojinta.** Shirka maamulka ee aan rasmiga ahayn, maamulaha dugsigu waa in uu ogaysiiyaa ardayga sababta ka joojinta, waa in uu sharraxaad ka bixiyaa caddaynta maamulka, iyo ardaygu waxa uu soo bandhigi karaa nuqulka ardayga ee xaqiqaada.

Qayb hoosaadka. 3. **Ogeysiiska qoran oo ah sababaha hakinta.** Ogeysiiska qoran oo ka kooban sababaha hakinta, bayaan kooban oo ku saabsan xaqiqaada, sharraxaadda maragga, qorshaha dib u celinta, iyo nuqul ka mid ah qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56, waa in si shakhsi ah loogu dhiibaa ardayga wakhtiga ama ka hor wakhtiga ka joojinta ay dhaqan galayso, iyo waalidka ama masuulka ardayga loogu soo diro boostada 48 saacadood gudahooda ee shirka. Degmadu waa inay samayso dadaal macquul ah oo ay ku ogaysiinayso waalidka cayrinta telefoonka sida ugu dhakhsaha badan ee suurtoalka ah ka dib joojinta. Haddii ay dhacdo in ardayga shaqada laga joojiyo iyada oo aan la yeelan shir maamul oo aan rasmi ahayn iyadoo sabab looga dhigayo in ardaygu uu abuurayo khatar degdeg ah oo ku wajahan dadka ku xeeran ama hantida, ogaysiiska qoran waa in loo gudbiyaa ardayga iyo waalidka ama masuulka 48 saacadood gudahooda. joojinta. Adeegga boostada waa la dhammeeyaa marka boostada la soo diro.

Qayb-hoosaad. 4. **Bixinta adeegyada kale oo waxbarashada;** ka joojinta la sugayo eryida ama dhegeysiga ka saarida. (a) Adeegyada waxbarashada beddelka ah waa in la siiyaa arday laga joojiyay dugsiga in ka badan shan maalmood oo isku xigta. (b) Iyadoo aan loo eegin qodobbada qodob hoosaadka 1 iyo 3, ardayga waxaa laga yaabaa in la hakiyo inta la sugayo go'aanka guddiga dugsiga ee dhegeysiga cayrinta ama ka saarida; waase haddii adeegyada kale ee waxbarashada la fuliyo ilaa xadka ka joojinta ka badan tahay shan maalmood oo isku xigta oo dugsiiyeed.

Qayb hoosaadka. 5. **Adeegyada waxbarashada ugu yar.** Maamulka dugsigu waa inuu u oggolaadaa ardayga la cayrinayo fursad uu ku dhammaystiro dhammaan shaqadii dugsiga ee loo xilsaaray muddada ardayga laga cayriyey iyo inuu helo buundooyin dhammaystiran si uu u dhammaystiro shaqadii loo diray. Maamulaha dugsiga ama qofka kale ee gacanta ku haya maamulka dhismaha dugsiga ama barnaamijka waxa lagu dhiirigelinayaa inay u magacaabaan degmo ama shaqaale dugsi xidhiidhiye si ay ula shaqeyaan macallimiinta ardayga si loogu oggolaado ardayga laga cayriyey (1) inuu helo agabka koorsada ee wakhtiga iyo macluumaadka kale, iyo (2) dhamaystir shaqada maalinlaha ah iyo todobaadlaha ah oo ay helaan jawaab celinta macallimiinta

121A.47 HABKA KA SAARISTA IYO ERINTA.

Qayb hoosaadka 1. **Baahida dhageysiga;** ardaygu wuu dhaafi karaa maqalka. Ma jirto ka saarid ama cayrin laguma soo rogi karo dhegaysi la'aan, ilaa xaq dhegaysi qoraal looga dhaafdo ardayga iyo waalidka ama masuulka. Tallaabada waa in ay bilaabaan guddiga dugsiga ama wakiilkooda.

Qayb hoosaadka. 2. Ogeysiis qoran. Ogeysiis qoran oo ku saabsan in la doonayo in tallaabo la qaado waa in:

- (a) in loogu adeego ardayga iyo ardayda waalidkiisa ama masuulka shakhsi ahaan ama boostada;
- (b) ka kooban yahay warbixin dhammaystiran oo ah xaqqiyooyinka, liiska markhaatiyaasha iyo sharraxaadda markhaatida;
- (c) sheeg taariikhda, wakhtiga, iyo goobta dhagaysiga;
- (d) ay la socoto nuqul ka mid ah qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56;
- (e) sharax hab-dhaqamada anshax-la'aanta ee lagu soo rogay ardayga isku dayo in laga fogaado dacwadda cayrinta; iyo

(f) ogaysii ardayga iyo waalidka ama masuulka xaqa ay u leeyihiin:

(1) inay lahaadaan wakiilka ardayga ee u gaarka ah, oo uu ku jiro qareenka, dhageysiga. Degmadu waa inay kula talisaa waalidka ama masuulka ardayga in laga yaabo in la heli karo kaalmo sharci oo bilaash ah ama qiimo jaban iyo in liiska agabka kaalmada sharci laga heli karo Waaxda Waxbarashada oo lagu dhejiyay shabakadooda;

(2) in ay baaraan diiwaanka ardayga ka hor dhageysiga;

(2) caddaynta hadda; iyo

(2) Horkeen oo weydii markaatiyaasha.

Qayb hoosaadka. 3. Jadwalka dhegeysiga. Dhegeysiga waa in la muddeeyaa toban maalmood gudahooda laga bilaabo adeegga ogaysiiska qoran haddii aan kordhin, aan ka badnayn shan maalmood, ay codsadaan sabab wanaagsan guddiga dugsiga, ardayga, waalidka ama masuulka.

Qayb hoosaadka. 4. Waqti ku habboon iyo goobta dhegeysiga. Dhagaysigu waa inuu ahaadaa wakhti iyo goob macquul ah oo ku haboon ardayga, waalidka ama masuulka.

Qayb hoosaadka. 5. Dhageysi xiran ama furan. Dhageysiga waa la xiri doonaa ilaa ardayga, waalidka ama mas'uulka uu codsado in dhageysiga la furo.

Qayb hoosaadka. 6. Dhageysi aan eex lahayn. Dhageysiga waa inuu dhacaa ka hor:

(1) sarkaal dhegaysi madax-banaan;

(2) xubin ka tirsan guddiga dugsiga;

(3) guddiga dugsiga; ama

(3) guddiga dugsiga oo dhan;

sida ay go'aamiyeen guddiga dugsiga. Dhageysiga waa in loo qabtaa si cadaalad ah oo aan eex lahayn.

Qayb hoosaadka. 7. **Samaynta diiwaanka maqalka.** Guddiga dugsigu waa inuu diiwaangeliyaa dacwadda dhegeysiga kharashka degmada, qolona waxay heli kartaa qoraal ay kharashkeeda iska bixiso. Marqaatiga waa in la dhaariya. Sarkaalka dhegeysiga ama xubin ka tirsan guddiga dugsiga ayaa awood u leh inuu soo saaro amar maxkamadeed iyo inuu dhaariyo.

Qayb hoosaadka. 8. **Helitaanka diiwaanka ardayga.** Wakhti macquul ah ka hor dhagaysiga, ardayga, waalidka ama masuulka, ama wakiilka, waa in la siiyaa gelitaanka dhammaan diiwaanada nidaamka dugsiyada dadweynaha ee la xariira ardayga, oo ay ku jiraan imtixaan kasta ama warbixino kasta oo tallaabada la soo jeediyay lagu saleyn karo.

Qayb hoosaadka. 9. **Xaqa uu ardaygu u leeyahay in uu markaati furo.** Ardayga, waalidka ama masuulka, ama wakiilka, waxay xaq u yeelan doonaan inay ku qasbaan imaanshaha shaqaale kasta oo rasmi ah ama wakiilka nidaamka dugsiyada dadweynaha ama shaqaale dawladeed ama qof kasta oo kale oo laga yaabo inuu haysto caddayn ay ku saleysan tahay tallaabada la soo jeediyay. iyo inaad ka hor tagto oo aad su'aalo waydiiso markaati kasta oo ka marag kacaya nidaamka dugsiyada dadweynaha.

Qayb hoosaadka. 10. **Xaqa uu ardaygu u leeyahay in uu soo bandhigo cadaymo iyo marqaati.** Ardayga, waalidka ama masuulka, ama wakiilka, ayaa xaq u leh inay soo bandhigaan caddayn iyo marqaati, ay ku jiraan khabiir maskaxeed ama marqaati waxbarasho..

Qayb hoosaadka. 11. **Ardayga laguma qasbi karo inuu marqaati furo.** Ardayga laguma qasbi karo inuu ka marag furo dacwadda cayrinta.

Qayb hoosaadka. 12. **Talo-bixinta dhegeystaha oo ka kooban caddaynta marka la dhegeysanayo;** adeegga laba maalmood gudahood. Talada sarkaalka dhageysiga ama xubinta guddiga dugsiga ama guddiga waa in lagu saleeyaa kaliya cadeymo la taaban karo oo lagu soo bandhigo dhageysiga waana in loo gudbiyaa guddiga dugsiga oo loo gudbiyo dhinacyada laba maalmood gudahooda ee dhamaadka dhageysiga.

Qayb hoosaadka. 13. **Saldhigga go'aanka guddiga dugsiga;** fursadda faallooyinka. Guddiga dugsiga waa in ay go'aankooda ku saleeyaan soo jeedinta sarkaalka dhegaysiga ama xubinta guddiga dugsiga ama guddiga oo waa in ay go'aankooda ka soo saaraan shir la qabto shan maalmood gudahood ka dib marka ay helaan talada. Guddiga dugsigu waxa laga yaabaa inay siiyaan dhinacyada fursad ay ku soo bandhigaan ka-reebis iyo faallooyin talooyinka sarkaalka dhegaysiga waase in labada dhinac midkoodna soo bandhigin wax caddayn ah oo aan la aqbalin dhegeysiga. Go'aanka guddiga dugsigu waa inuu ahaadaa mid ku salaysan diiwaanka, waa inuu noqdaa mid qoraal ah, waana inuu sheegaa xaqiiqooyinka xakamaynaya ee go'aanka lagu gaaray si faahfaahsan si loo ogeysiyo dhinacyada iyo guddoomiyaha waxbarashada saldhigga iyo sababta go'aanka..

Qayb hoosaadka. 14. **Qorshaha gelitaanka ama dib u soo celinta.** (a) Maamulaha dugsigu waa in uu diyaariyaa oo meelmariyaa qorshaha gelitaanka ama dib u celinta arday kasta oo laga saaray ama laga saaray dugsiga. Qorshaha waa in lagu daraa tallaabooyinka lagu hagaajinayo dabecadda ardayga, oo ay ku jiri karto dhammaystirka barnaamijka waxbarashada dabecadda, oo waafaqsan qaybta 120B.232, qayb hoosaadka 1, barashada bulshada iyo dareenka, la-talinta, adeegyada shaqada bulshada, adeegyada caafimaadka dhimirka, u gudbinta waxbarashada gaarka ah ama 504 qiimayn, iyo faragelin tacliimeed ku salaysan caddayn. Qorshuhu waa in uu ku jiraa isku dayo macquul ah oo lagu doonayo in waalidku ka qaybqaato nidaamka gelitaanka ama dib u dhigista, waxaana laga yaabaa inuu tilmaamo cawaaqibka ardayga ee ah inuu wanaajin waayo dhaqanka ardayga.

(b) Qeexida cayrinta ee hoos timaada qodobka 121A.41, qodob hoosaadka 10, ma khusayso ka saarida ardayga dugsiga in ka yar hal maalin dugsiiyeed, marka laga reebo sida uu dhigayo sharciga dawlada dhexe ee ardayga naafada ah. Tallaabo kasta oo ka-hakin ah waxa ku jiri kara qorshe dib-u-dhigis. Qorshaha dib-u-celinta waa in uu bixiyaa, halka ay ku habboon tahay, adeegyo waxbarasho oo kale, taas oo aan loo isticmaalin in lagu kordhiyo muddada cayrinta ee hadda jirta. Iyadoo la raacayo qaybta 125A.091, qodob hoosaadka 5, qorshaha dib u celinta waa in aanu ku qasbin waalidka ama masuulka inay siiyaan dawooyinka nafsiga ah ardaygooda shuruuda dib u noqoshada.

121A.48 IIMAAN WANAAGSAN LAGA FILAYO.

Ku xad-gubbida qodobbada farsamada ee Xeerka Diidmada Ardayga, ee lagu sameeyay niyad-sami, ma aha difaac hab-raac anshaxeed oo waafaqsan xeerka ilaa ardaygu muujin nacayb dhab ah oo ka dhashay xadgudubka.

121A.49 RACFAAN.

Dhinacyada go'aanka ka saarida ama ka saarida go'aanka ee lagu sameeyay qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56 waxay rafcaan uga qaadan karaan go'aanka gudoomiyaha waxbarashada 21 maalmood gudahooda ee tallaabada guddiga dugsiga. Marka la keeno ogaysiiska racfaanka, degmadu waa in ay siiso gudoomiyaha iyo waalidka ama masuulka nuqul dhamaystiran oo ah diiwaanka dhagaysiga shan maalmood gudahooda laga bilaabo maalinta ay hesho ogaysiiska rafcaanka. Dhammaan qoraallada uu soo gudbiyo rafcaan qaataha waa in lagu soo gudbiyaa oo loo dhiibaa jawaab-celiye toban maalmood gudahooda laga bilaabo marka uu helo qoraalka dhabta ah. Dhammaan qoraallada qoraalka ah ee uu soo gudbiyo dacweeyaha waa in lagu soo gudbiyaa oo loo geeyaa rafcaan qaataha toban maalmood gudahooda laga bilaabo marka ay hesho qoraalka dhabta ah ee rafcaanlaha. Go'aanka guddiga dugsiga waa in la fuliyaa inta lagu jiro racfaanka loo gudbiyay guddoomiyaha.

rafcaanka hoos yimaada qaybtan, gudoomiyuhu wuxuu xaqiijin karaa go'aanka wakaalada, wuxuu dib u celin karaa go'aanka natiijooyinka dheeraad ah, ama wuxuu bedeli karaa ama wax ka bedeli karaa go'aanka haddii xuquuqaha la taaban karo ee dacwoodayaasha la naqdiyay sababtoo ah natiijooyinka maamulka, soo-jeedinta, gabagabada, ama go'aanadu waa:

- (1) oo ku xad-gudbay qodobo dastuuri ah;
- (2) oo ka baxsan awoodda sharciga ama awoodda degmada dugsiga;
- (3) lagu sameeyay habraac aan sharci ahayn, marka laga reebo sida ku cad qaybta 121A.48;
- (4) oo ay saameeyeen khalad kale oo sharci ah;
- (5) oo aan lagu taageerin caddayn la taaban karo marka la eego dhammaan diiwaanka la gudbiyay; ama
- (6) gar-qaadid ama xamaasad leh.

Guddoomiyaha ama wakiilka guddiga ayaa gaari doona go'aan kama dambays ah oo ku saleysan diiwaanka. Guddoomiyaha ayaa go'aan ku soo saaraya 30 maalmood gudahooda marka la helo diiwaanka oo dhan iyo soo gudbinta qoraal ah ee dhinacyadu ee racfaanka. Go'aanka guddoomiyaha waa inuu noqdaa mid kama dambays ah oo khuseeya dhinacyada ka dib marka wakhtiga rafcaanku dhaco sida waafaqsan qodobka 121A.50.

121A.50 DIB U EEGIDDA GARSOORKA.

Go'aanka gudoomiyaha waxbarashada ee lagu sameeyay qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56 wuxuu ku xiran yahay dib u eegis garsoor sida waafaqsan qaybaha 14.63 ilaa 14.69. Go'aanka gudoomiyaha waa la sii haayaa ilaa rafcaan laga qaato qeybtan.

121A.51 WARBIXINTA HAY'ADDA ADEEGA.

Guddiga dugsiga waa in uu ka warbixiyaa tallaabo kasta oo la qaado iyada oo la raacayo qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56 hay'adda adeega dadweynaha ee ku habboon, marka ardaygu ku hoos jiro kormeerka hay'addaas.

121A.52 CODSIGA LA'AANTA SHARCIGA KA QAYBGALIDA QASABKA AH.

Qodobbada qodobka 120A.22, farqada 5, laguma dabaqi karo arday kasta inta lagu jiro cayrinta iyadoo la raacayo qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56.

121A.53 WARBIXINTA GUDOOMIYAHA WAXBARASHADA.

Qayb hoosaadka 1. **Ka saarida iyo ka saarida; ka laabashada ardayga;** Gacan ka hadal. Iyadoo la raacayo qodob-hoosaadka 2, guddiga dugsigu waa inay ka warbixiyaan nidaamka warbixinta elektarooniga ah ee waaxda cayrin kasta ama cayrin kasta, Gacan ka hadal kasta oo ardaygu u geysto shaqaalaha degmada, iyo heshiis ka bixista arday kasta 30 maalmood gudahooda laga bilaabo taariikhda dhaqangalka tallaabada cayrinta, arday ka noqoshada, ama weerarka guddoomiyaha waxbarashada. Warbixintani waa inay ku jirtaa bayaan ku saabsan dhaqamada anshax-marinta ka-reebista, ama xayiraad kale, faragelinta, ama xallinta ka jawaab celinta ardayga iyo sababta, taariikhda dhaqangalka ah, iyo muddada ka saarista ama cayrinta ama cunaqabataynta kale, faragelin, ama xallin. Warbixinta waa in sidoo kale lagu daraa da'da ardayga, fasalka, jinsiga, jinsiga, iyo heerka waxbarashada gaarka ah.

Qayb hoosaadka 2. **Warbixin.** (a) Guddida dugsiga waa inay ku daraan nambarada aqoonsiga ardayda gobolka ee ardayda ay saamaysay dhammaan cayrinta iyo warbixinada kale ee anshaxa ee ay u baahan tahay waaxdu. Waaxdu waa inay sannad walba soo gudbisaa xogta kooban ee guddoomiyaha ee tirada cayrinta iyo gacan-ka-hadalka ee ardaygu u geysto shaqaalaha degmada da'da, darajada, jinsiga, jinsiga, iyo heerka waxbarashada gaarka ah ee ardayda ay saamaysay. Dhammaan cayrinta iyo warbixinnada kale ee anshax-marinta waa in lagu soo gudbiyaa nidaamka warbixinta elektarooniga ah ee waaxda.

(b) Guddoomiyuhu waa in uu isu geeyaa xogta degmada ee lagu sheegay qaybtan oo uu ku daraa xogta la isku daray, oo ay ku jirto xogta la isku daray ee xadgudubyada jidheed ee shaqaalaha degmada uu ardaygu u geysto, warbixinnada waxqabadka dugsiga ee sannadlaha ah ee hoos yimaada qaybta 120B.36.

121A.54 OGAYSIIS XAQA LAGU SOO CELIYO.

Mar kasta oo ardaygu ku guuldareysto inuu ku soo laabto dugsiga toban maalmood gudahooda laga bilaabo joojinta joojinta, maamulaha dugsigu waa inuu ku wargeliyaa ardayga iyo waalidka ardayga boostada in ardaygu xaq u leeyahay inuu dhigto iyo in lagu soo celiyo dugsiga dadweynaha.

121A.55 SIYAASADAHA LA SAMEEYO.

(a) Guddoomiyaha waxbarashadu waa inuu soo saaraa habraacyada lagu caawinayo gudiga dugsi kasta. Gudi dugsiyeed kastaa waa inuu dejiyaa shuruudo isku mid ah oo lagu eryin karo oo ay qaataan siyaasado iyo xeerar qoran si loo dhaqan geliyo ujeedooyinka qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56. Nidaamyada waa in ay ku jiraan siyaasadaha anshax-marinta ee aan ka-saarista lahayn iyo dhaqamada waafaqsan qaybta 121A.41, qodob-hoosaadka 12, waana in ay xoogga saaraan ka-hortagga cayrinta iyada oo loo marayo ogaanshaha hore ee dhibaatooyinka. Nidaamyada waa in loo qaabeeyaa si wax looga qabto dabeecadaha aan habboonayn ee ardayda inay soo noqnoqdaan.

(b) Nidaamyadu waa inay aqoonsadaan mas'uuliyadda sii socota dugsiga ee waxbarashada ardayda inta lagu jiro xilliga cayrinta.

(c) Dugsigu wuxuu mas'uul ka yahay hubinta in adeegyada kale ee waxbarashada, haddii ardaygu rabo inuu ka faa'iidaysto, waa inay ahaadaan kuwo ku filan si loogu oggolaado ardayga inuu horumar ka sameeyo buuxinta heerarka qalin-jabinta ee lagu ansixiyay qaybta 120B.02 iyo caawinta diyaarinta ardayga dib u soo celinta si waafaqsan qodobka 121A.46, farqada 5.

(d) (d) Ka saarida iyo ka saarida cayrinta iyo heshiisyada ka bixitaanka ardayga sida lagu qeexay qaybta 121A.41, qodob hoosaadka 13::

(1) ardayga weli ka diiwaangashan degmada ama sugaya diiwaangelinta degmo cusub, masuuliyada sii socota ee degmada dugsi waxa ka mid ah dib u eegista shaqada dugsiga iyo darajooyinka ardayga ee rubucii biloodlaha ah si loo hubiyo in ardaygu ku socdo wadada dib u noqoshada ardayga dhiggiisa. Degmo dugsiyeedku waa in ay si joogto ah ula xidhiidhaa waalidka ama masuulka ardayga si ay u xaqiijiso in ardaygu dhamaystirayo shaqada loo dhiibay iyada oo loo marayo adeegyada kale ee waxbarashada sida lagu qeexay qaybta 121A.41, qodob hoosaadka 11 dugsi kale ama ku noqda isku dugsi;

(2) ardayga helaya adeegyada caafimaadka dhimirka ee ku xerran dugsiga ama dugsiga ee degmada sida waafaqsan qodobka 245.4889 wuu sii socdaa inuu u qalmo adeegyadaas ilaa ardayga laga diiwaan geliyo degmo cusub; iyo

(3) Degmo dugsiyeedka waa in ay siiso waalidka ama masuulka ardayga macluumaadka ku saabsan helitaanka adeegyada caafimaadka dhimirka, oo ay ku jiraan bixiyayaasha lacag la'aanta ah ama bilaashka ah ee bulshada dhexdeeda. Macluumaadka sidoo kale waa in lagu dhejiyaa degmada ama shabakada dugsiga charter-ka.

(e) Xarunta waxbarashada ee qaybta 123A.05 lagama yaabo inay mamnuucdo arday la eryay ama laga saaray inuu iska diiwaan geliyo keligeesa sababtoo ah degmadu waxay eriday ama ka saartay ardayga. Guddiga xarunta waxbarashada ee aagga ayaa isticmaali kara qodobada Xeerka Diidmada Ardayga si looga saaro ardayga ama looga bihiyo qorshaha gelitaanka.

(f) Degmo kasta waa in ay soo saartaa siyaasad oo ay uga warbixiso guddoomiyaha sida ku habboon ee saraakiisha nabadda iyo kooxaha xasaradaha looga saaro ardayda leh barnaamij waxbarasho oo gaar ah oo uu bixiyo dugsiga.

121A.56 CODSIGA.

Qayb hoosaadka 1. **Mamnuucidda takoorka ayaa weli soconaysa.** Qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56 looma qaadan doono in ay wax ka bedeleen ama si kale u saamaynayaan ama ay u bedelayaan qaybta 363A.13, qayb hoosaadka 2.

Qayb hoosaadka 2. **Qaybaha barnaamijka dugsiga ee buundooyinka.** Qaybaha 121A.40 ilaa 121A.56 waa in lagu dabaqaa oo kaliya qaybaha barnaamijka dugsiga ee dhibcaha la siiyay.

121A.575 BEDELKA CARINTA ARDAYGA.

Aan u hoggaansamin sharci kasta oo lidd ku ah oo waafaqsan qodobbada 121A.40 ilaa 121A.56, ka dib markii maamulka dugsigu ogeysiyo arday sababaha ka joojinta, maamulka dugsigu, halkii uu ku soo rogi lahaa cayrinta, wuxuu samayn karaa mid ama in ka badan soo socda:

(1) Si adag ugu dhiirigeli waalidka ama masuulka ardayga inay dugsiga la joogaan hal maalin;

(2) ku meelayso ardayga inuu dhigto dugsiga sabtida oo kormeero maamulaha ama qofka maamulaha dugsigu u xilsaaray; iyo

(3) ka codso maxkamadda dhallinta in ardaygu oo u baahan yahay adeegyada hoos yimaada cutubka 260C.